

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2023/1544

z dnia 12 lipca 2023 r.

w sprawie zharmonizowanych przepisów dotyczących wskazywania wyznaczonych zakładów i ustanawiania przedstawicieli prawnych w celu gromadzenia dowodów elektronicznych w postępowaniach karnych

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 i 62,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Usługi oparte na sieci można świadczyć w z dowolnego miejsca i nie wymagają one posiadania fizycznej infrastruktury, pomieszczeń czy personelu w państwie, w którym dana usługa jest oferowana, ani na całym rynku wewnętrznym. W konsekwencji nałożenie i wyegzekwowanie obowiązków ustanowionych w prawie krajowym i unijnym, wobec takich usługodawców, w szczególności obowiązku realizacji nakazu lub decyzji organu sądownego, może okazać się trudne. Tak jest zwłaszcza w prawie karnym, gdzie organy państw członkowskich mają trudności z doręczaniem decyzji, zapewnianiem stosowania się do nich i ich egzekwowaniem, szczególnie wówczas gdy dane usługi są świadczone spoza ich terytorium. W tym kontekście państwa członkowskie podjęły wiele różnych działań, aby skuteczniej stosować i egzekwować swoje prawo. Obejmują one środki dotyczące wzywiania usługodawców do uzyskiwania dowodów elektronicznych mających istotne znaczenie w postępowaniach karnych. W tym celu niektóre państwa członkowskie przyjęły lub rozważają przyjęcie regulacji prawnych wprowadzających obowiązkową reprezentację prawną na swoim terytorium w odniesieniu do usługodawców oferujących usługi na tym terytorium. Takie wymogi stanowią przeszkodę dla swobodnego świadczenia usług na rynku wewnętrznym.
- (2) Istnieje ryzyko, że przy braku ogólnounijnego podejścia państwa członkowskie będą próbowały przewyciężyć istniejące niedociągnięcia związane z gromadzeniem dowodów elektronicznych na potrzeby postępowania karnego, ustanawiając zróżnicowane obowiązki na poziomie krajowym. Takie zróżnicowane obowiązki na poziomie krajowym stworzyłyby dodatkowe przeszkody dla swobodnego świadczenia usług na rynku wewnętrznym.
- (3) Brak ogólnounijnego podejścia prowadzi do braku pewności prawa, co ma wpływ zarówno na usługodawców, jak i na organy krajowe. Obowiązują odmienne i potencjalnie sprzeczne ze sobą obowiązki w odniesieniu do usługodawców prowadzących działalność lub oferujących usługi w różnych państwach członkowskich, w wyniku czego tacy usługodawcy podlegają różnym systemom kar w przypadku naruszeń. Jest prawdopodobne, że takie zróżnicowanie w ramach procedur karnych będzie się nasilać w związku z rosnącym znaczeniem usług komunikacji i społeczeństwa informacyjnego w życiu codziennym i w naszych społeczeństwach. Zróżnicowanie takie nie tylko stanowi przeszkodę dla prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, ale również tworzy problemy dla tworzenia i prawidłowego funkcjonowania unijnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.
- (4) Aby uniknąć rozbieżności ram prawnych oraz zapewnić poddanie przedsiębiorstw działających na rynku wewnętrznym takim samym lub podobnym obowiązkom, Unia przyjęła kilka aktów prawnych w poszczególnych obszarach, takich jak ochrona danych osobowych, a mianowicie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽³⁾ oraz dyrektywę Parlamentu Europejskiego

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 88.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2023 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 27 czerwca 2023 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

i Rady 2002/58/WE⁽⁴⁾. W celu zwiększenia ochrony osób, których dane dotyczą, rozporządzenie (UE) 2016/679 przewiduje obowiązek wyznaczenia przedstawiciela prawnego w Unii przez administratorów lub podmioty przetwarzające niemające jednostki organizacyjnej w Unii, lecz oferujące towary lub usługi osobom, których dane dotyczą, w Unii lub monitorujące zachowania osób, których dane dotyczą, o ile zachowanie to ma miejsce w Unii, chyba że przetwarzanie danych ma charakter sporadyczny, nie obejmuje – na dużą skalę – przetwarzania szczególnych kategorii danych osobowych, ani przetwarzania danych osobowych dotyczących wyroków skazujących i naruszeń prawa, i jest mało prawdopodobne, by ze względu na swój charakter, kontekst, zakres i cele powodowało ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, lub jeżeli administrator lub podmiot przetwarzający jest organem lub podmiotem publicznym.

- (5) Ustanowienie zharmonizowanych przepisów dotyczących wskazywania wyznaczonych zakładów i ustanawiania przedstawicieli prawnych w przypadku niektórych usługodawców w Unii odpowiedzialnych za odbieranie, stosowanie się do i wykonywanie decyzji i nakazów właściwych organów państw członkowskich wydanych w celu gromadzenia dowodów elektronicznych na potrzeby postępowania karnego powinno doprowadzić do wyeliminowania przeszkód w swobodnym świadczeniu usług i zapobieżenia stosowaniu rozbieżnych podejść krajowych w tym obszarze. Usługodawcom należy zatem zapewnić równe warunki działania. W zależności od tego, czy usługodawcy posiadają zakład w Unii, państwa członkowskie powinny zapewnić wskazanie przez usługodawców wyznaczonego zakładu lub ustanowienie przedstawiciela prawnego. Takie zharmonizowane przepisy dotyczące wskazywania wyznaczonych zakładów i ustanawiania przedstawicieli prawnych nie powinny wpływać na obowiązki spoczywające na usługodawców na mocy innych przepisów prawa Unii. Ponadto należy ułatwić skuteczniejsze stosowanie prawa karnego w ramach unijnej przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.
- (6) Wyznaczone zakłady i wyznaczeni przedstawiciele prawni, o których mowa w niniejszej dyrektywie, powinni pełnić rolę adresatów decyzji i nakazów do celów gromadzenia dowodów elektronicznych na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1543⁽⁵⁾, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE⁽⁶⁾ oraz Konwencji ustanowionej przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej o wzajemnej pomocy w sprawach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej⁽⁷⁾, w tym w przypadku gdy te decyzje i nakazy są przekazywane w formie zaświadczenia.

Korzystanie z pomocy wyznaczonego zakładu lub przedstawiciela prawnego powinno odbywać się zgodnie z procedurami określonymi w instrumentach i przepisach mających zastosowanie do postępowania sądowego, w tym w przypadkach, gdy instrumenty te pozwalają na bezpośrednie doręczanie nakazów w sytuacjach transgranicznych wyznaczonemu zakładowi lub przedstawicielowi prawnemu usługodawcy lub opierają się na współpracy między właściwymi organami sądowymi. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym wyznaczony zakład ma siedzibę lub przedstawiciel prawny ma miejsce pobytu, powinny działać zgodnie z rolą wyznaczoną im w odpowiednim instrumencie, jeżeli przewidziane jest ich uczestnictwo. Państwa członkowskie powinny także mieć możliwość kierowania decyzji i nakazów wydawanych w celu gromadzenia dowodów elektronicznych na podstawie prawa krajowego do osoby fizycznej lub prawnej działającej na ich terytorium w charakterze przedstawiciela prawnego lub wyznaczonego zakładu usługodawcy.

- (7) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby usługodawcy oferujący swoje usługi w Unii w dniu 18 lutego 2026 r. mieli obowiązek wskazywania co najmniej jednego wyznaczonego zakładu lub ustanowienia co najmniej jednego przedstawiciela prawnego do dnia 18 sierpnia 2026 r., oraz by usługodawcy, którzy rozpoczynają oferowanie usług w Unii po tej dacie wskazali co najmniej jeden wyznaczony zakład lub ustanowili co najmniej jednego przedstawiciela prawnego w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym rozpoczną oferowanie swoich usług w Unii. Bez uszczerbku dla zabezpieczeń w zakresie ochrony danych taki wyznaczony zakład lub przedstawiciel prawny mógłby działać na rzecz kilku usługodawców, w szczególności usługodawców będących małymi lub średnimi przedsiębiorstwami.
- (8) Obowiązek wskazywania wyznaczonego zakładu lub ustanowienia przedstawiciela prawnego powinien odnosić się do usługodawców, którzy oferują usługi w Unii, to znaczy w co najmniej jednym państwie członkowskim. Sytuacja, gdzie usługodawca ma siedzibę na terytorium danego państwa członkowskiego i oferuje usługi wyłącznie na terytorium tego państwa członkowskiego, nie powinna być objęta zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1543 z dnia 12 lipca 2023 r. w sprawie europejskich nakazów wydania i europejskich nakazów zabezpieczenia dowodów elektronicznych w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu karnym wykonawczym w związku z wykonaniem kar pozbawienia wolności (zob. s. 118 niniejszego Dziennika Urzędowego).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/41/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie europejskiego nakazu dochodzeniowego w sprawach karnych (Dz.U. L 130 z 1.5.2014, s. 1).

⁽⁷⁾ Konwencja ustanowiona przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej o wzajemnej pomocy w sprawach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej (Dz.U. C 197 z 12.7.2000, s. 3) oraz protokół do niej (Dz.U. C 326 z 21.11.2001, s. 2).

- (9) Do celów gromadzenia dowodów elektronicznych w postępowaniu karnym państwa członkowskie powinny mieć możliwość dalszego zwracania się do usługodawców prowadzących działalność na ich terytorium w sprawach krajowych zgodnie z prawem Unii i ich odpowiednim prawem krajowym. Niezależnie od obecnie przewidzianych w prawie krajowym możliwości zwracania się do usługodawców na ich terytorium, państwa członkowskie nie powinny obchodzić zasad, na których opiera się niniejsza dyrektywa oraz rozporządzenie (UE) 2023/1543.
- (10) Ustalenie, czy usługodawca oferuje usługi w Unii, wymaga przeprowadzenia oceny, aby stwierdzić, czy umożliwia on osobom fizycznym lub prawnym korzystanie ze swoich usług w co najmniej jednym państwie członkowskim. Jednakże sama dostępność interfejsu internetowego w Unii, jak na przykład dostępność strony internetowej lub adresu e-mail lub innych danych kontaktowych usługodawcy lub pośrednika, powinna być uznawana za niewystarczającą do ustalenia, że usługodawca oferuje usługi w Unii w rozumieniu niniejszej dyrektywy.
- (11) Ustalenie, czy usługodawca oferuje usługi w Unii, wymaga - oprócz oceny czy umożliwia on osobom fizycznym lub prawnym korzystanie ze swoich usług w co najmniej jednym państwie członkowskim - stwierdzenia, czy występuje istotne powiązanie z Unią. Należy przyjąć, że takie istotne powiązanie z Unią istnieje, gdy usługodawca posiada zakład w Unii. W przypadku braku takiego zakładu spełnienie kryterium istnienia istotnego powiązania powinno mieć za podstawę konkretne, oparte na faktach kryteria, takie jak istnienie znaczącej liczby użytkowników w co najmniej jednym państwie członkowskim lub kierowanie działalności do co najmniej jednego państwa członkowskiego. Fakt kierowania działalności do co najmniej jednego państwa członkowskiego należy stwierdzić na podstawie wszelkich istotnych okoliczności, w tym czynników takich jak używanie języka lub waluty powszechnie używanych w danym państwie członkowskim lub możliwość zamówienia towarów lub usług.

Kierowanie działalności do danego państwa członkowskiego może być również stwierdzone na podstawie dostępności aplikacji w danym krajowym sklepie z aplikacjami, obecności reklam na rynku lokalnym lub posługiwania się w reklamach językiem powszechnie używanym w danym państwie członkowskim, lub obsługi klientów w języku powszechnie używanym w tym państwie członkowskim. Należy uznać, że istotne powiązanie występuje również w przypadku, gdy usługodawca kieruje swoją działalność do co najmniej jednego państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012⁽⁸⁾. Z drugiej strony, świadczenie usługi jedynie w celu przestrzegania zakazu dyskryminacji ustanowionego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/302⁽⁹⁾ nie powinno, bez dodatkowych podstaw, być uważane za kierowanie działalności do danego terytorium w Unii. To samo dotyczy ustalenia, czy dany usługodawca oferuje usługi na terytorium państwa członkowskiego.

- (12) Do współpracy pomiędzy państwami członkowskimi w zakresie gromadzenia dowodów na potrzeby postępowania karnego stosuje się różne instrumenty objęte zakresem stosowania tytułu V rozdział 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. W rezultacie zmiennej geometrii, która istnieje w unijnym obszarze wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, konieczne jest zapewnienie, aby niniejsza dyrektywa nie ułatwiała tworzenia dalszych rozbieżności lub przeszkód w świadczeniu usług na rynku wewnętrznym, poprzez umożliwienie usługodawcom oferującym usługi na terytorium państwa członkowskiego wskazania wyznaczonych zakładów lub ustanowienia przedstawicieli prawnych w państwach członkowskich, które nie uczestniczą w odpowiednich instrumentach prawnych. W związku z powyższym, aby uniknąć ryzyka osłabienia skuteczności przewidzianego w niniejszej dyrektywie obowiązku wskazania wyznaczonego zakładu lub ustanowienia przedstawiciela prawnego oraz by wykorzystać synergie wynikające z posiadania wyznaczonego zakładu lub przedstawiciela prawnego dla odbierania, stosowania się do i wykonywania decyzji i nakazów objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, w tym na mocy rozporządzenia (UE) 2023/1543, dyrektywy 2014/41/UE oraz Konwencji ustanowionej przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej o wzajemnej pomocy w sprawach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej, należy wskazać co najmniej jeden wyznaczony zakład lub wyznaczyć jednego przedstawiciela prawnego w państwie członkowskim, które uczestniczy w odpowiednich unijnych instrumentach prawnych. Ponadto wskazanie wyznaczonego zakładu lub ustanowienie przedstawiciela prawnego, które mogłoby również przyczynić się do zapewnienia zgodności z krajowymi wymogami prawnymi, umożliwiłoby wykorzystanie synergii związanych z ustanowieniem jednego punktu dostępu służącego zwracaniu się do usługodawców w celu uzyskania dowodów w postępowaniu karnym.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1215/2012 z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 351 z 20.12.2012, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/302 z dnia 28 lutego 2018 r. w sprawie nieuzasadnionego blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji klientów ze względu na przynależność państwową, miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzeń (WE) nr 2006/2004 oraz (UE) 2017/2394 i dyrektywy 2009/22/WE (Dz.U. L 60 I z 2.3.2018, s. 1).

- (13) Usługodawcy powinni mieć swobodę wyboru, w którym państwie członkowskim wskazują wyznaczony zakład lub, w stosownych przypadkach, ustanawiają przedstawiciela prawnego, a państwa członkowskie nie powinny mieć możliwości ograniczania tej swobody wyboru, na przykład poprzez obowiązek wskazywania wyznaczonego zakładu lub ustanawiania przedstawiciela prawnego na swoim terytorium. Niniejsza dyrektywa powinna jednak zawierać również pewne ograniczenia dotyczące swobody usługodawców w tym zakresie; w szczególności dotyczy to faktu, iż wyznaczony zakład powinien mieć siedzibę – lub w stosownych przypadkach – przedstawiciel prawny powinien mieć miejsce pobytu w państwie członkowskim, w którym usługodawca świadczy usługi lub prowadzi działalność, jak również zawierać obowiązek wskazania wyznaczonego zakładu lub ustanowienia przedstawiciela prawnego w jednym z państw członkowskich uczestniczących w instrumencie prawnym, o którym mowa w niniejszej dyrektywie. Samego ustanowienia przedstawiciela prawnego nie należy uznawać za równoważne z prowadzeniem działalności przez usługodawcę.
- (14) Kluczowymi z punktu widzenia gromadzenia dowodów w postępowaniu karnym są usługodawcy świadczący usługi łączności elektronicznej i ci spośród usługodawców świadczących usługi społeczeństwa informacyjnego, którzy ułatwiają użytkownikom interakcję. Obie te grupy powinny być zatem objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Usługi łączności elektronicznej zdefiniowano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972⁽¹⁰⁾, obejmują one usługi łączności interpersonalnej, takie jak telefonia internetowa (VoIP), komunikatory internetowe i usługi poczty elektronicznej. Niniejsza dyrektywa powinna mieć zastosowanie także do usługodawców świadczących usługi społeczeństwa informacyjnego w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/1535⁽¹¹⁾, którzy nie zaliczają się do usługodawców świadczących usługi łączności elektronicznej, lecz oferują swoim użytkownikom możliwość komunikowania się ze sobą lub oferują im usługi, które mogą być wykorzystywane do przechowywania lub przetwarzania w inny sposób danych w ich imieniu. Byłoby to zgodne z terminami stosowanymi w Konwencji Rady Europy o cyberprzestępczości (ETS nr 185), sporządzonej w Budapeszcie w dniu 23 listopada 2001 r., zwanej również konwencją budapeszteńską. Przetwarzanie danych należy rozumieć w sensie technicznym jako tworzenie danych lub operowanie danymi, co oznacza techniczne operacje wytwarzania lub modyfikacji danych za pomocą mocy obliczeniowej komputerów.

Kategorie usługodawców objętych niniejszą dyrektywą powinny obejmować na przykład internetowe platformy handlowe umożliwiające konsumentom i przedsiębiorstwom komunikowanie się ze sobą oraz inne usługi hostingowe, w tym w sytuacji, gdy usługa jest świadczona za pośrednictwem przetwarzania w chmurze, a także internetowe platformy gier komputerowych i gier losowych. Jeśli usługodawca świadczący usługi społeczeństwa informacyjnego nie umożliwia użytkownikom komunikowania się między sobą, lecz jedynie z nim samym, lub nie umożliwia przechowywania ani przetwarzania w inny sposób danych, lub w sytuacji, gdy przechowywanie danych nie jest elementem definiującym usługę świadczoną użytkownikom, czyli jej zasadniczym elementem, tak jak w przypadku usług prawnych, architektonicznych, inżynierskich i księgowych świadczonych przez internet na odległość, nie powinien on być objęty zakresem definicji „usługodawcy” określonej w niniejszej dyrektywie, nawet wówczas, gdy usługi świadczone przez tego usługodawcę stanowią usługi społeczeństwa informacyjnego w rozumieniu dyrektywy (UE) 2015/1535.

- (15) Usługodawcy świadczący usługi w zakresie infrastruktury internetowej związanych z przypisywaniem nazw i numeracji, takich jak podmioty rejestrujące domeny i rejestratorzy oraz usługodawcy świadczący usługi w zakresie prywatności i usług proxy, lub regionalne rejestry internetowe adresów IP, mają szczególne znaczenie dla identyfikacji osób lub podmiotów stojących za szkodliwymi stronami internetowymi lub stronami internetowymi, które przejęto do przestępczych celów. Przechowują oni dane, które mogłyby umożliwić identyfikację osoby fizycznej lub podmiotu stojącego za stroną internetową wykorzystywaną w działalności przestępczej lub identyfikację ofiary działalności przestępczej.
- (16) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby usługodawcy prowadzący działalność lub oferujący usługi na ich terytorium przekazywali swoim wyznaczonym zakładom i przedstawicielom prawnym niezbędne uprawnienia i zasoby w celu realizacji decyzji i nakazów objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, otrzymanych od państwa członkowskiego. Państwa członkowskie powinny również sprawdzać, czy wyznaczone zakłady lub przedstawiciele prawni mający miejsce pobytu na ich terytorium otrzymali od usługodawców niezbędne uprawnienia i zasoby w celu realizacji decyzji i nakazów objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, otrzymanych od państwa członkowskiego, oraz czy współpracują z właściwymi organami po otrzymaniu takich decyzji i nakazów, zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi. Brak takich środków lub uchybienia w tych środkach nie powinny uzasadniać niewykonywania decyzji lub nakazów objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy.

⁽¹⁰⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiająca Europejski kodeks łączności elektronicznej (Dz.U. L 321 z 17.12.2018, s. 36).

⁽¹¹⁾ Dyrektywa (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiająca procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz.U. L 241 z 17.9.2015, s. 1).

Ponadto usługodawcy nie powinni mieć możliwości uzasadniania niewykonywania obowiązków wynikających z mających zastosowanie ram prawnych po otrzymaniu decyzji lub nakazów objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy brakiem procedur wewnętrznych lub ich nieskutecznością, ponieważ to oni są odpowiedzialni za zapewnienie niezbędnych zasobów i uprawnień gwarantujących stosowanie się do takich decyzji i nakazów. Wyznaczone zakłady lub przedstawiciele prawni również nie powinni mieć możliwości uzasadniania takiego niewykonywania obowiązków, powołując się na przykład na to, że nie są uprawnieni do dostarczania danych. W tym celu państwa członkowskie powinny zapewnić, aby zarówno wyznaczony zakład lub przedstawiciel prawny, jak i usługodawca mogli zostać pociągnięci do odpowiedzialności solidarnej w przypadku nieprzestrzegania obowiązków wynikających z mających zastosowanie ram prawnych po otrzymaniu decyzji i nakazów objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy, tak aby każdy z tych podmiotów mógł podlegać karom za nieprzestrzeganie obowiązków przez którykolwiek z nich. W szczególności nie powinno być możliwe, aby usługodawca lub wyznaczony zakład lub, w stosownych przypadkach, przedstawiciel prawny wykorzystywali brak odpowiednich procedur wewnętrznych między usługodawcą a wyznaczonym zakładem lub przedstawicielem prawnym jako uzasadnienie dla niewykonywania tych obowiązków. Odpowiedzialność solidarna nie powinna mieć zastosowania w przypadku działania lub zaniechania ze strony usługodawcy, wyznaczonego zakładu lub – w stosownych przypadkach – przedstawiciela prawnego, które stanowią przestępstwo w państwie członkowskim stosującym kary.

- (17) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby każdy usługodawca prowadzący działalność lub oferujący usługi na ich terytorium informował na piśmie wyznaczony zgodnie z niniejszą dyrektywą organ centralny państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę wyznaczony zakład lub w którym ma miejsce pobytu jego przedstawiciel prawny, o danych kontaktowych tego wyznaczonego zakładu lub przedstawiciela prawnego oraz o ich zmianach. Powiadomienie powinno również zawierać informacje o językach, w których można zwracać się do wyznaczonego zakładu lub przedstawiciela prawnego, przy czym należy wskazać co najmniej jeden język urzędowy określony w prawie krajowym państwa członkowskiego, w którym ma siedzibę wyznaczony zakład lub w którym ma miejsce pobytu przedstawiciel prawny, a ponadto można wskazać inne języki urzędowe Unii, takie jak język państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba główna. W przypadku gdy usługodawca wskazuje kilka wyznaczonych zakładów lub ustanawia kilku przedstawicieli prawnych zgodnie z niniejszą dyrektywą, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby taki usługodawca określił, w odniesieniu do każdego wyznaczonego zakładu lub przedstawiciela prawnego, dokładny zakres terytorialny, dla którego są oni wyznaczeni lub ustanowieni. Należy uwzględnić terytorium wszystkich państw członkowskich uczestniczących w instrumentach objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby ich odpowiednie właściwe organy kierowały wszystkie swoje decyzje i nakazy na mocy niniejszej dyrektywy do wskazanego przez usługodawcę wyznaczonego zakładu lub przedstawiciela prawnego. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby informacje przekazywane im zgodnie z niniejszą dyrektywą były publicznie dostępne na specjalnej stronie internetowej Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach karnych, aby ułatwić koordynację między państwami członkowskimi i korzystanie przez organy innych państw członkowskich z pomocy wyznaczonego zakładu lub przedstawiciela prawnego. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby informacje te były regularnie aktualizowane. Powinno być również możliwe dalsze rozpowszechnianie tych informacji, tak by właściwe organy miały do nich łatwiejszy dostęp, na przykład za pośrednictwem specjalnych stron intranetowych lub forów i platform.
- (18) Państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy dotyczące kar mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Przewidziane kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Do dnia określonego w niniejszej dyrektywie państwa członkowskie powinny powiadomić Komisję o tych przepisach i środkach oraz niezwłocznie powiadamiać ją o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą. Państwa członkowskie powinny również corocznie przekazywać Komisji informacje o usługodawcach, którzy dopuścili się naruszeń przepisów, oraz o podjętych wobec nich odpowiednich działaniach dotyczących wykonania i o nałożonych karach. Kary w żadnym razie nie powinny skutkować zakazem świadczenia usług, czy to stałym, czy czasowym. Państwa członkowskie powinny koordynować swoje działania dotyczące wykonania w odniesieniu do usługodawców oferujących usługi w kilku państwach członkowskich. Organy centralne powinny koordynować swoje działania, aby zapewnić spójne i proporcjonalne podejście. Komisja powinna w razie potrzeby ułatwiać taką koordynację, a w każdym wypadku powinna być informowana o przypadkach naruszeń. Niniejsza dyrektywa nie reguluje uzgodnień umownych pomiędzy usługodawcami, wyznaczonymi zakładami i przedstawicielami prawnymi dotyczących przenoszenia skutków finansowych kar, które zostały na nich nałożone.
- (19) Określając odpowiednie kary mające zastosowanie do naruszeń ze strony usługodawców, właściwe organy powinny uwzględniać wszystkie stosowne okoliczności, takie jak możliwości finansowe usługodawcy, charakter, waga i czas trwania naruszenia, to, czy zostało ono popełnione umyślnie czy wskutek zaniechania oraz czy dany usługodawca był odpowiedzialny za podobne naruszenia w przeszłości. Szczególną uwagę należy przy tym zwrócić na mikroprzedsiębiorstwa.
- (20) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień organów krajowych w postępowaniach cywilnych i administracyjnych, w tym w postępowaniach, które mogą skutkować nałożeniem kar.

- (21) Aby zapewnić spójne stosowanie niniejszej dyrektywy, należy wprowadzić dodatkowe mechanizmy koordynacji pomiędzy państwami członkowskimi. W tym celu państwa członkowskie powinny wyznaczyć co najmniej jeden organ centralny, który może udzielać organom centralnym innych państw członkowskich informacji oraz wsparcia w stosowaniu niniejszej dyrektywy, w szczególności gdy rozważane są działania dotyczące wykonania na podstawie niniejszej dyrektywy. Ten mechanizm koordynacji powinien zapewnić, aby odpowiednie państwa członkowskie były informowane o zamiarze podjęcia przez dane państwo członkowskie działań dotyczących wykonania. Ponadto państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organy centralne mogły udzielać sobie nawzajem w takich sytuacjach odpowiednich informacji i wsparcia oraz by współpracowały ze sobą w stosownych przypadkach. Współpraca organów centralnych w zakresie podejmowania działań dotyczących wykonania mogłaby obejmować koordynowanie takich działań pomiędzy właściwymi organami w różnych państwach członkowskich. Celem takiej współpracy powinno być unikanie pozytywnych lub negatywnych sporów kompetencyjnych. Przy koordynacji działań dotyczących wykonania organy centralne powinny także w stosownych przypadkach współpracować z Komisją. Obowiązek współpracy tych organów powinien pozostawać bez uszczerbku dla prawa poszczególnych państw członkowskich do nakładania kar na usługodawców, którzy nie wywiązują się ze swoich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy. Wyznaczenie i opublikowanie informacji o organach centralnych ułatwiłoby usługodawcom powiadomianie o wskazaniu i o danych kontaktowych wyznaczonego zakładu lub przedstawiciela prawnego tego państwa członkowskiego, w którym wyznaczony zakład ma siedzibę lub w którym przedstawiciel prawny ma miejsce pobytu. W tym celu państwa członkowskie powinny informować Komisję o wyznaczonych przez siebie organach centralnych, a Komisja powinna przekazywać państwom członkowskim wykaz wyznaczonych organów centralnych i podawać go do wiadomości publicznej.
- (22) Ponieważ cel niniejszej dyrektywy, a mianowicie wyeliminowanie przeszkód w swobodnym świadczeniu usług w kontekście gromadzenia dowodów elektronicznych w postępowaniu karnym, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ponadgraniczny charakter takich usług możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule, niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu.
- (23) Zgodnie z art. 42 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725⁽¹²⁾ skonsultowano się z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych, który wydał swoją opinię w dniu 6 listopada 2019 r.⁽¹³⁾
- (24) Komisja powinna dokonać oceny niniejszej dyrektywy na podstawie pięciu kryteriów: efektywności, skuteczności, adekwatności, spójności i unijnej wartości dodanej. Ocena ta powinna stanowić podstawę ocen skutków ewentualnych dalszych środków. Oceny należy dokonać do dnia 18 sierpnia 2029 r., aby możliwe było zgromadzenie wystarczających danych o jej praktycznym wdrożeniu. Informacje te powinny być zbierane regularnie na potrzeby oceny niniejszej dyrektywy,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ;

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ustanawia przepisy dotyczące wskazywania wyznaczonych zakładów i ustanawiania przedstawicieli prawnych przez niektórych usługodawców, którzy oferują usługi w Unii, w celu odbierania, stosowania się do i wykonywania decyzji i nakazów wydawanych przez właściwe organy państw członkowskich w celu gromadzenia dowodów elektronicznych w postępowaniu karnym.

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do decyzji i nakazów wydawanych w celu gromadzenia dowodów elektronicznych na podstawie rozporządzenia (UE) 2023/1543, dyrektywy 2014/41/UE oraz Konwencji ustanowionej przez Radę zgodnie z art. 34 Traktatu o Unii Europejskiej o pomocy prawnej w sprawach karnych między państwami członkowskimi Unii Europejskiej. Niniejsza dyrektywa ma również zastosowanie do decyzji i nakazów wydawanych w celu gromadzenia dowodów elektronicznych na podstawie prawa krajowego, kierowanych przez państwo członkowskie do osoby fizycznej lub prawnej działającej w charakterze przedstawiciela prawnego lub wyznaczonego zakładu usługodawcy na terytorium tego państwa członkowskiego.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

⁽¹³⁾ Dz.U. C 32 z 31.1.2020, s. 11.

3. Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień przyznanych organom krajowym zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym w zakresie bezpośredniego występowania do mających siedzibę na ich terytorium usługodawców w celu gromadzenia dowodów elektronicznych w postępowaniu karnym.

4. Państwa członkowskie nie nakładają na usługodawców dodatkowych obowiązków ponad te wynikające z niniejszej dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do wskazywania wyznaczonych zakładów lub ustanawiania przedstawicieli prawnych do celów określonych w ust. 1.

5. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do usługodawców zdefiniowanych w art. 2 pkt 1, którzy oferują swoje usługi w Unii. Nie ma ona zastosowania do usługodawców prowadzących działalność na terytorium jednego państwa członkowskiego i oferujących usługi wyłącznie na jego terytorium.

Artykuł 2

Definicje

Na użytek niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

- 1) „usługodawca” oznacza osobę fizyczną lub prawną, która świadczy usługi należące do co najmniej jednej z poniższych kategorii, z wyjątkiem usług finansowych, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. b) dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady ⁽¹⁴⁾:
  - a) usługi łączności elektronicznej zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 4 dyrektywy (UE) 2018/1972;
  - b) usługi dotyczące nazw domen internetowych i numeracji IP, takie jak przypisywanie adresów IP, usługi rejestru nazw domen, usługi rejestratora nazwy domen, oraz powiązane z nazwami domen usługi ochrony prywatności i usługi proxy;
  - c) inne usługi społeczeństwa informacyjnego, o których mowa w art. 1 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2015/1535, umożliwiające:
    - (i) ich użytkownikom komunikowanie się ze sobą; lub
    - (ii) przechowywanie lub przetwarzanie w inny sposób danych w imieniu użytkowników, na rzecz których świadczona jest usługa, o ile przechowywanie danych jest elementem definiującym usługę świadczoną na rzecz użytkownika;
- 2) „oferowanie usług na terytorium państwa członkowskiego” oznacza:
  - a) umożliwianie osobom fizycznym lub prawnym w danym państwie członkowskim korzystania z usług wymienionych w pkt 1; oraz
  - b) posiadanie istotnego powiązania – na podstawie określonych kryteriów faktycznych – z państwem członkowskim, o którym mowa w lit. a); uznaje się, że takie istotne powiązanie istnieje, gdy usługodawca posiada zakład w tym państwie członkowskim lub, w przypadku braku zakładu w państwie członkowskim, gdy istnieje znaczna liczba użytkowników w tym państwie członkowskim lub gdy działalność jest ukierunkowana na to państwo członkowskie;
- 3) „oferowanie usług w Unii” oznacza:
  - a) umożliwianie korzystania z usług, o których mowa w pkt 1, osobom fizycznym lub prawnym w państwie członkowskim; oraz
  - b) posiadanie istotnego powiązania – na podstawie określonych kryteriów faktycznych – z państwem członkowskim, o którym mowa w lit. a); uznaje się, że takie istotne powiązanie istnieje, gdy usługodawca ma zakład w państwie członkowskim lub, w przypadku braku takiego zakładu, gdy istnieje znaczna liczba użytkowników w co najmniej jednym państwie członkowskim lub gdy działalność jest ukierunkowana na co najmniej jedno państwo członkowskie;

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. dotycząca usług na rynku wewnętrznym (Dz.U. L 376 z 27.12.2006, s. 36).

- 4) „zakład” oznacza podmiot, który faktycznie prowadzi działalność gospodarczą przez nieokreślony czas przy wykorzystaniu stałej infrastruktury, za pomocą której świadczone są usługi lub za pomocą której zarządza się prowadzoną działalnością;
- 5) „wyznaczony zakład” oznacza zakład posiadający osobowość prawną, wskazany na piśmie przez usługodawcę prowadzącego działalność w państwie członkowskim uczestniczącym w instrumencie prawnym, o którym mowa w art. 1 ust. 2, do celów, o których mowa w art. 1 ust. 1 i art. 3 ust. 1;
- 6) „przedstawiciel prawny” oznacza osobę fizyczną lub prawną wyznaczoną na piśmie przez usługodawcę nieposiadającego zakładu w państwie członkowskim uczestniczącym w instrumencie prawnym, o którym mowa w art. 1 ust. 2, do celów, o których mowa w art. 1 ust. 1 i art. 3 ust. 1.

Artykuł 3

Wyznaczone zakłady i przedstawiciele prawni

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby usługodawcy oferujący usługi w Unii wyznaczyli lub ustanowili co najmniej jednego adresata do celów odbierania, stosowania się do i wykonywania decyzji i nakazów objętych zakresem stosowania określonym w art. 1 ust. 2 (zwanych dalej „decyzjami i nakazami objętymi zakresem stosowania określonym w art. 1 ust. 2”), wydanych przez właściwe organy państw członkowskich w celu uzyskania dowodów na potrzeby postępowania karnego, w następujący sposób:

- a) w przypadku usługodawców, którzy mają w Unii zakład posiadający osobowość prawną, państwa członkowskie, w których posiadają oni taki zakład, zapewniają, aby tacy usługodawcy wskazali wyznaczony zakład lub wyznaczone zakłady odpowiedzialne za działania opisane w części wprowadzającej niniejszego ustępu;
- b) w przypadku usługodawców, którzy nie mają w Unii zakładu posiadającego osobowość prawną, państwa członkowskie zapewniają, aby tacy usługodawcy oferujący usługi na ich terytorium ustanowili przedstawiciela prawnego lub przedstawicieli prawnych odpowiedzialnych za działania opisane w części wprowadzającej niniejszego ustępu w państwach członkowskich uczestniczących w instrumentach, o których mowa w art. 1 ust. 2;
- c) w przypadku usługodawców prowadzących działalność w państwach członkowskich, które nie uczestniczą w instrumentach, o których mowa w art. 1 ust. 2, państwa członkowskie zapewniają, aby tacy usługodawcy oferujący usługi na ich terytorium ustanowili przedstawiciela prawnego lub przedstawicieli prawnych odpowiedzialnych za działania opisane w części wprowadzającej niniejszego ustępu w państwach członkowskich uczestniczących w takich instrumentach.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby adresaci, o których mowa w ust. 1:

- a) mieli siedzibę lub miejsce pobytu w państwie członkowskim, w którym usługodawcy oferują swoje usługi; oraz
- b) mogli podlegać postępowaniom dotyczącym wykonania.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby decyzje i nakazy objęte zakresem stosowania określonym w art. 1 ust. 2 były kierowane do zakładu lub przedstawiciela prawnego wyznaczonego lub ustanowionego w tym celu zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby usługodawcy prowadzący działalność lub oferujący usługi na ich terytorium przekazywali swoim wyznaczonym zakładom i przedstawicielom prawnym uprawnienia i zasoby niezbędne do stosowania się do decyzji i nakazów objętych zakresem stosowania określonym w art. 1 ust. 2, otrzymanych od państwa członkowskiego. Państwa członkowskie sprawdzają również, czy wyznaczone zakłady mające siedzibę na ich terytorium lub przedstawiciele prawni mający miejsce pobytu na ich terytorium otrzymali od usługodawców uprawnienia i zasoby niezbędne do stosowania się do tych decyzji i nakazów otrzymanych od państwa członkowskiego oraz czy współpracują oni z właściwymi organami po otrzymaniu tych decyzji i nakazów, zgodnie z mającymi zastosowanie ramami prawnymi.

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarówno wyznaczony zakład lub przedstawiciel prawny, jak i usługodawca mogli zostać pociągnięci do odpowiedzialności solidarnej w przypadku nieprzestrzegania obowiązków wynikających z mających zastosowanie ram prawnych po otrzymaniu decyzji i nakazów objętych zakresem stosowania określonym w art. 1 ust. 2, tak aby każdy z tych podmiotów mógł podlegać karom za nieprzestrzeganie obowiązków przez

którykolwiek z nich. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby usługodawca lub wyznaczony zakład lub, w stosownych przypadkach, przedstawiciel prawny nie mogli wykorzystać braku odpowiednich procedur wewnętrznych między usługodawcą a wyznaczonym zakładem lub przedstawicielem prawnym jako uzasadnienia dla niewykonywania nałożonych obowiązków. Odpowiedzialność solidarna nie ma zastosowania w przypadku takiego działania lub zaniechania usługodawcy, lub wyznaczonego zakładu lub, w stosownych przypadkach, przedstawiciela prawnego, które stanowi przestępstwo w państwie członkowskim stosującym kary.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby usługodawcy oferujący swoje usługi w Unii w dniu 18 lutego 2026 r. mieli obowiązek wskazania wyznaczonych zakładów lub ustanowienia przedstawicieli prawnych do dnia 18 sierpnia 2026 r., oraz by usługodawcy, którzy rozpoczynają oferowanie usług w Unii po dniu 18 lutego 2026 r. mieli obowiązek wskazania wyznaczonych zakładów lub ustanowienia przedstawicieli prawnych w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym rozpoczną oferowanie swoich usług w Unii.

Artykuł 4

Powiadomienia i języki

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby każdy usługodawca prowadzący działalność lub oferujący usługi na ich terytorium powiadamiał na piśmie wyznaczony zgodnie z art. 6 organ centralny państwa członkowskiego, w którym wyznaczony zakład ma siedzibę lub w którym ma miejsce pobytu jego przedstawiciel prawny, o danych kontaktowych tego zakładu lub przedstawiciela prawnego oraz o dotyczących ich zmianach.

2. W powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1, określa się język urzędowy lub języki urzędowe Unii, o których mowa w rozporządzeniu Rady nr 1⁽¹⁵⁾, w których można zwracać się do przedstawiciela prawnego lub do wyznaczonego zakładu. W powiadomieniu tym określa się jeden język urzędowy lub większą ich liczbę, zgodnie z prawem krajowym państwa członkowskiego, w którym wyznaczony zakład ma siedzibę lub w którym miejsce pobytu ma przedstawiciel prawny.

3. W przypadku gdy usługodawca wskazuje kilka wyznaczonych zakładów lub ustanawia kilku przedstawicieli prawnych zgodnie z art. 3 ust. 1, państwa członkowskie zapewniają, aby tacy usługodawcy określili w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, dokładny zakres terytorialny przypisany tym wyznaczonym zakładom lub przedstawicielom prawnym. W powiadomieniu określa się język urzędowy lub języki urzędowe Unii lub państw członkowskich, w których można zwracać się do wyznaczonych zakładów lub przedstawicieli prawnych.

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje przekazane im zgodnie z niniejszym artykułem były publicznie dostępne na specjalnej stronie internetowej Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach karnych. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje te były regularnie aktualizowane. Informacje te mogą być również upowszechniane w inny sposób, tak by właściwe organy miały do nich łatwiejszy dostęp.

Artykuł 5

Kary

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące kar mających zastosowanie w przypadku naruszenia krajowych przepisów przyjętych zgodnie z art. 3 i 4 i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonywania. Przewidziane kary muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające. Państwa członkowskie do dnia 18 lutego 2026 r. powiadamiają Komisję o tych przepisach i środkach, a także powiadamiają ją niezwłocznie wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą. Państwa członkowskie corocznie przekazują Komisji informacje o usługodawcach, którzy dopuścili się naruszeń przepisów, oraz o odpowiednich podjętych wobec nich działaniach dotyczących wykonania i o nałożonych karach.

Artykuł 6

Organy centralne

1. Zgodnie ze swoimi systemami prawnymi państwa członkowskie wyznaczają co najmniej jeden organ centralny, aby zapewnić stosowanie niniejszej dyrektywy w sposób spójny i proporcjonalny.

2. Państwa członkowskie informują Komisję o wyznaczonych przez nie organach centralnych, o których mowa w ust. 1. Komisja przekazuje państwom członkowskim wykaz wyznaczonych organów centralnych i podaje ją do wiadomości publicznej.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Rady nr 1 w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385).

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich organy centralne koordynowały działania i współpracowały ze sobą i, w stosownych przypadkach, z Komisją oraz udzielały sobie wzajemnie stosownych informacji i wsparcia w celu stosowania niniejszej dyrektywy w sposób spójny i proporcjonalny. Taka koordynacja działań, współpraca oraz udzielanie informacji i pomocy w szczególności obejmują podejmowanie działań dotyczących wykonania.

Artykuł 7

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy w terminie do dnia 18 lutego 2026 r. Niezwłocznie przekazują one Komisji tekst tych przepisów.
2. Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 8

Ocena

Do dnia 18 sierpnia 2029 r. Komisja przeprowadza ocenę niniejszej dyrektywy. Komisja przekazuje sprawozdanie z oceny Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Ocena ta zostanie przeprowadzona zgodnie z wytycznymi Komisji dotyczącymi lepszego stanowienia prawa. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tego sprawozdania.

Artykuł 9

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 10

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Strasburgu dnia 12 lipca 2023 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

Przewodnicząca

R. METSOLA

W imieniu Rady

Przewodniczący

P. NAVARRO RÍOS